

Filipai

Yaižézé ac.

1 ¹ Yesu Kristoac welej qeqe icya Paulo žéma Timoteo niri héraorij Kristo Yesuac qeriaiguc Filipi ama areja yandaiguc kecanžu ini žéma galej hécgina žéma ai ichécgina onacmuru kiwi yomi oma haiwa hazac. ² Anutu maŋgocnina žéma Miŋ Kewunina Yesu Kristo iorarunec ewa hia žéma luaenéj hama onac muru hemac.

Pauloac žeweletec ac.

³ Ni niqeli énécmianzua nalé imuac séc Anutuna ewa hia ac ézéanzua. ⁴ Žeweletecanzua séc ic tuŋ onac niŋac wamma ségiségi wamma nalé séc žeweletec waŋanžua. Imuac hénia imi yomuhuc; ⁵ Ini buŋa suruc hiabia niŋgic nalé imuac hénihénia igucnec éréma deguc imuac ai imi naŋgé amuma meanžu imuac mia imuhuc waŋanžua. ⁶ Waŋu sucginaiguc ai hiabia héniyec Anutu inéj ai imi mézézéngéma metecgéyuguc Kristo Yesuac nalé yanda imi hamac imi niŋkinžéj gézua. ⁷ Ni hésa qatécnaguc wamma buŋa suruc hiabia imuac héipuc wamma žéseliwa ini ewa hiyawac qeriaiguc ai momachécna waŋ néŋanžu. Imuac niŋac ni ic tuŋ onac imuhuc nimba sécgézac. Imuhuc nimba ini imi nuac ewa qerinaiguc kecanžu. ⁸ Yesu Kristo inéj ewa qerianéj waŋ énécmianzac imuac séciguc ni dimuhuc onac niŋac wamma qerinanéj hakhak waŋanžac imuac mia Anutunéj ni héipuc waŋ néŋzac. ⁹ Waŋu ini ninij hiŋgac hiŋgara žéma ningésigési ginanéj goi héihéigina imi mesaiyu kuaya qeqeya wamma imuhuc žéma žeweletecanzua, ¹⁰ Imuhuc wamma némac iwawainéj héla wanžac imi niŋtegicma solajanec kitic képésic qahac kecic Kristoac haha naléya imi hamac. ¹¹ Waŋu Yesu Kristonéj qenangé waŋ énécmiyu kekec solajanawac héla gocmianéj sécgé énécmiyu Anutuac edamuya onac murunec qetagali énécmiyu tosara eneŋ hémma Anutu mepé qepésiac legic héimimu.

Pauloac žeweletecweleac ac.

¹² Dacmuna hécnina haka hicjinéjec imuac niŋac Miŋ Kewuac buŋa suruc hiabia imi muŋguc yanda saima kenžac imi ini niŋtegicmu niŋac

wanžua.¹³ Imuac Kristoac njac wamma hésa qaténaguc keczua imi baec galejac ai ama yomuac qeriaiguc owohoton kecžu i žéma ic embac tosara mocžoŋ ionac sucginaiguc wininiyu héntegicdacžu.¹⁴ Imuac njac dacmuna hécnina sucginaiguc sasalanéŋ nuac hésa qaténa njac Miŋ Kewuninawac qeriaiguc ninžéngéma žénéŋgina ménda hiriyu Anutuac ackuažéc imi haj qema žéanžu.^a

¹⁵ Ic embac tosaranéŋ nimbupuc wamma nogicna gogicba žéma Kristo žésaianzu, néŋ tosara imi ewa hélanéŋ žésaianzu. ¹⁶ Yomi eneŋ imi ni buja suruc hiabia imuac héipuc wamma žéasarimaŋ njac kumunéjec hénia imi niſtegicma ſijna nimma ai meanžu. ¹⁷ Waŋu tosara imi eneŋ hésa qaténaguc réwéri méŋ toroqewiŋ gezaŋ žéma ewa hélanéŋnec qahac, néŋ nogicna gogicba žéma Kristo žésaianzu. ¹⁸ Imuac némariawac hémba birimac? Ikoc me hélacnec imuhuc me imuhuc waŋgic saima kejanžac imi Kristo imi mia. Hénia imuac njac ni ségiségi waŋanžua. Waŋu toroqema ségiségi wammanec kecmaŋ. ¹⁹ Imi mia hénia yomuhuc njac; Onac žewelegcina žéma Yesu Kristoac Uŋa téreyanéŋ naŋnénežu žéra waiya imuhucya njac aŋgék titina mihičjimaŋ imi ni ninžua, imuac njac mia imuhuc waŋanžua. ²⁰ Waŋu gamusiŋ qamusiŋ ménda nimma bec nec éséc nec degucmi acguc žénéŋna ménda hiriyu séwiiguc me humuciguc séwinanéŋ Kristo iwacnec sac mepéſi mimaŋ niŋ ninžua. ²¹ Imi mia nuaru imi kecmaŋiguc Kristoac kecmaŋ, waŋu humumaniguc humucna imi acguc méra némmac. ²² Waŋu séwinaguc kecmaŋiguc imi tére ainawac héla mihičjimaŋ. Imuac njac kekec žéma humuc iorac sucgiraiguc némariawac aŋgék tiwa hia wammac imi ménda ninžua. ²³ Ni imuac sucgiraiguc kecba momacnec waŋ nénžaoc. Waima kemma Kristoguc kecmaŋ iminéŋ ogicogicya imuac niŋ imuac wanžua, néŋ ²⁴ imi waima séwinaguc kecmaŋ imi onac niŋ nimba hia wanžac. ²⁵ Waŋu ni waima kecmaŋ imi žéma onac ninžéŋ ninžéŋgina meyandima imuac žézé ségiségi wamma ic tuŋ iniguc momacnec kecmaŋac hezac imi ni niŋyacgézua. ²⁶ Imuac neŋ muŋguc hama iniguc kecba nuac njac Yesu Kristoac qeriaiguc onac žézé ségiségi ginanéŋ qesalecgéma yandimac.

²⁷ Momacguc ninjic eeyaguc wammac imi yomuhuc; Ini Kristoac buja suruc hiabia imuac séciguc wamma kecmu. Imi mia ni ha inicmaŋ me wai énécimma lakec kecmaŋ imi ini ewa momac wamma namma ewa ſingina momacnec buja suruc hiabiawac ninžéŋ ninžéŋginawac wamma eŋaoc naŋé amumu. ²⁸ Ionac muru imi buja suruc hiabianéŋ kisikijoŋ asé kiwiya wanžac, néŋ onacmuru imi aŋgék titiac asé kiwiya wanžac. Imuac njac ai imuac me imuac mewiŋ žégic hažéc waŋ énécimiuiguc

^a 1:14 Paulonéŋ hésa ic kerec, néŋ Romawac baec galejnéŋ eeya héimiyu žiki sipac qahac kecma ackuažéc žéauénécmiyu hémma tosara eneŋ acguc kucgina mema žénéŋgina ménda hiriyu buja suruc hiabia žéau énécmiangic.

ionac bac yandi yandi ménda wammu. ²⁹Kristoac niјac ewa hia waј énécmiyec imi ninžéngé mimu niјac sac qahac, néj ninžéngéma iwac niј wamma zérabéra acguc momacnec bisimu niјac imuhuc zézua. ³⁰Ini imi bec nec nuac muru hicnjyu héjgicac deguc nuacmuru heyu héjanžu qenžen manžen imuhucya onac muru acguc he énécmizac.

Kristoac memaamuma kekecac haka.

2 ¹Imuac Kristoac qeriaiguc meme seli ai, me goi héihéiac qeri mebélac ai, me uja téreyawac ala kekec, me wésé niniј, me ewa biricnénj he énécmiyu ²ewa momac wamma goi héihéi imuhucyanec aŋgénj tigic ewa siŋgina momac waјu siŋniј momac wamma ségiségina solajanigic kuaya qeqeya wammac. ³Ai imuac me imuac mewij žé nogicna gobicba hakaiguc me séwi ejejawac hakaiguc ménda wamma ewagina memaamuma tosara ionac niјgic gi gogicma ejeja wammu. ⁴Ini ejac ejac ewa singina sac qahac, néj alahécgina ionac ewa siј imuac momacnec héjgalej waј énécmimu. ⁵Yesu Kristoac ewa siј heyec ewa siј imuhucyanec aŋgénj tigic hemac. ⁶Inéj Anutu ejejawac kekec kerec, néj Anutuac séc aŋgénj tima kecmaј žé ménda nimma, ⁷kilej memaamuma welej qeqe ic tanec mema baec ic ésécnec warjec. ⁸Imuhuc wamma ic tanec wamma hicnjyec. Hicnjima ejeja memaamuma kilej humucac séc keremma Anutuac ara niјtohoma ic héjgeja wéndaraiguc humuyec. ⁹Imuhuc waјu Anutunéj ou meyacmima qac buјa méj, qac tosara mocžoј onogicžac imuhucya miyu késayec. ¹⁰Imuhuc wammima ou kurumenjiguc žéma you baeciguc žéma emu baec bawaiguc kecanžu ienej mocžoј Yesuac qac buјaiguc simiј héimimuac hezac. ¹¹Waјu kuaya kuaya séc Yesu Kristowac Mir Kewuna žéma Anutu maŋgoc mepéi wammimu.

Kifa asaha ésécnec kecbiј.

¹²Imuac ala soroc hécna wésénaiguc sac qahac, néj deguc iniguc ménda keczua nalé yomuac acguc nalé séc ara niјtohoma bac yandi yandi wammima zénéngina hiriyunec onac aŋgénj titigina imi mesolajanimu. ¹³Ewa qeriginaiguc ai meanžac imi mia Anutu. Inéj mia ejeja ewa siјa hiabia imuac niј kewugina haima aigina memu niјac meseli énécmianžac. ¹⁴Waјu ai hénia hénia imi mematiti me tualefic ac qahac memu. ¹⁵Imi mia ini képésic qahac solajanec kecma hicnjisai qariј qaringia žéma acqeqe wawaјa ionac sucginaiguc Anutuac nambérac héra wamma solajanec kecma baec ic ionac sucginaiguc asac mararaј wamma qetagali énécmima kecmu. ¹⁶Kekecac ackuažéc measarigic ni usuјnec kejha wamma qenžen manžen qeyi imi hela qahac ménda waјu Kristoac naléiguc qerinanéj niјpaŋgémá onac niјac ségiségi ac žémaјac séc wammac. ¹⁷Onac ninžéj ninžéngina žéma welej qeqeginanéj mulu ésécnec haimigic ni imuaru toroqema nena

kekecna mulu manajac doku selia ésécnec qocgé mimanjiguc kilej ségiségi wamma ic tuŋ iniguc ségiségi wamma. ¹⁸Ini imuhucyanec ségiségi wamma niguc momacnec ewa hia nimmu.

Timoteoac ac.

¹⁹Ni onac ac buŋa nimba querina meefi némmac zéma hénia imuac nijac Timoteo fodac onac muru méli énécmimaj nijac Miŋ Kewuninawac qeriaiguc niŋkumu wamma kecanzua. ²⁰Niguc ewa momac wamma onac nijac wamma inicgalej wammacac hezac imi tosara qahac, néj i sac nuacmuru keczac. ²¹Ic tosara ienej imi Kristo Yesuac aiyawac ménda waŋanžu, néj eŋaj ewa siŋginawac wamma kecanzua. ²²Néj Timoteo imi merac méjnéj mangocyawac wammianžac ésécnec waŋ némma niguc buŋa suruc hiabiawac kuc qema ai meyec. Imuac nijac ai hakayawac hénia imi wininiyu hémma nindaczu. ²³Imuac nuac muru haka dimuhuc hicŋi némmac imi hémma niŋtegicmaj nalé imuaru fodac ic imi méli énécmimaj zé niŋkumuma keczua. ²⁴Ni acguc fodac hamaj zé Miŋ Kewuninawac qeriaiguc niŋkumuma keczua.

²⁵Waŋu nimba Epaforodito onac muru méli énécmimajac hezac. Ic imi méli néŋgic hama dacmuna zéma ai momac zéma téŋgij ic ésécnec niguc momacnec weleŋqe némma iwawai méŋjac méj nijac wamba méra néŋanžac. ²⁶Inéj ini moczoŋ inicmaj zé qeria héŋgeŋnec kerec. Waŋu eŋyeaoc hafi wamma kerec imuac suruc ini nindacgic imuac nijac ewa goro wamma kecanzac. ²⁷Inéj hafi kiyu humumaŋ zé waŋec. Waŋu Anutunéj wéséya nimmiyec. Waŋu i sac qahac, néj ewa goronéj ewa goro méj mihičŋiwac nijac niŋywéríma kecba wéséya niŋnémma ewa gorona momacnec meefinéjec. ²⁸Imuac ini ic imi hémma ségiségi waŋgic ewa querina réwéria imi acguc momacnec meefimaj zé seliseli wamma méli énécmizua. ²⁹Imuac ini Miŋ Kewuninawac qeriaiguc ségiségi yanda wamma ic imi héihéré mima ic imuhucya ionac imi eegina héima énépésimu. ³⁰Ini weleŋ qenémma ai megic ai tasia ménda sécgéma heyec imi meyu sécgédacmac niŋac ic imi Kristoac ai niŋac eŋyea kekecyá ménda galenjé amuma humumaŋ zé hia humumaŋ zénimma ai meaŋec.

3 ¹Dacmuna hécnac ac tetecgiawac zéwa niŋgic, Miŋ Kewuninawac qeriaiguc ségiségi wammu. Ac imuacnec muŋguc muŋguc oma nimba imi nuaru ai yanda ménda wanžac, néj onac imi ac iminéj demir meénécmimac.

Haka wahala maleku ésécnec hetecgéwiŋ.

²Ini haséj kazu ic^b zéma biria meme ic zéma séwi taségina héricma séwi eŋej wanžu imi onac galenjina mema kecmu. ³Anutuac uŋa téreyaguc

^b 3:2 Yuda ic ionac haka silic méndacgic ienej Kristo ic tosara ionac haka silic ménda méndacgic mebiri énécmiaŋgic hénia imuac niŋac kazu ic zéénécmiyec.

weler qeqe ai mema Kristo Yesu mepési mima séwiguc ménda héiselima kecanzij nejaŋ imi séwi tasénina hélacnec héricma kekera wanžij. ⁴Ni acguc séwiiguc héiseli wiňac séc waŋu ic tosia eneŋ séwiiguc héiseli wiňac séc zéma ninzuiguc ni imi onogicma imuhuc nimmajac séc. ⁵Ni hicjima kecba ai meme 8 waŋu séwinaiguc séwi heric haka wannéngic,^c waŋu ni Israelac sac kitiwa, Benzaminac qeli, Hebiraio ic sucginaiguc Hebiraio ic héra, waŋu héna aciguc koroma zéwa Farisaio ic wanžua. ⁶Hakana imi seliseli wamma Yesuac héraorij ununesi waŋ énécmiyi waŋu héna ac méj ménda logima képésic méj ménda mihicjijyi. ⁷Waŋu becnec iwawai imuhucya moczoŋ naŋjé néjec, néj Kristoac wamma nimba iwawai imi méj ménda méra néjec, néj iwawai ejomia wajec. ⁸Waŋu hélacnec zéwa iwawai imi moczoŋ maqeqeya mihicjij nénéja, néj mijna Kristo Yesuac hénia nijsariwa hicjinéjec ninij imuac mia nimba eeya ejerjaguc wanžac. Ni imi iwac niŋ wamma iwawai moczoŋ imuac nenesic zéma ninžua. Imi mia Kristo aŋgétiwa ⁹iwac qeriaiguc mihicjij nénéja wammac njac. Solanjanima keczua imi héna ac igucnec ménda hicnjyec, néj Kristo ninzéngéwa kekec solanja imi Anutuac murunec hicjinéjec. ¹⁰Ni Kristo zéma humuc igucnec qelima kekec imuac kuha zéma iwac qenzer manžej imi momacnec bisinimmaŋ zé iwac humuc imi njtohoma ¹¹Imuhuc me imuhuc wamma humuc ic sucgina igucnec yacma kekec qelia mihicjimaŋ zé wanžua.

Kekecac qambaŋa hémma usuŋnec kembij.

¹²Ni nena imi bec mihicjizua ménda zézua. Waŋu bec mesolaŋani waŋ néjec ménda zézua, néj Kristo Yesunéj ni népésiyec séc imuac mihicjimaŋ zé wamma usuŋnec kemmanec keczua. ¹³Dacmuna hécna, ni bec imi mezua zéma ménda ninžua, néj iwawai andénaiguc hezac imuac eluŋ nuyu, iwawai wésénaiguc hezac imuac memaŋ zé ¹⁴kemma aŋgétimaŋac hezac, imuac mia kicna hiwa keju Kristo Yesuac qeriaiguc Anutunéj ounec héihéré néjec imuac héra haiyu hezac imuac memaŋ zé usuŋnec kenžua. ¹⁵Imuac solajanima keczij nejaŋ sucninaiguc méjnéŋj méj yomuhuc nimmamac hezac; Haka méjjac ini njingic tanera méj waŋu Anutunéj imi acguc measari énécmiyu hémmu. ¹⁶Nini aŋgétima keczij héna imuacnec sac tima kembij.

¹⁷Dacmuna hécna ini ejawu ni méndac némmu. Waŋu ic tosia haka kekecninaiguc hénžu séc imuhucyanec wamma kecanzú ionac haka imi acguc kic hihi wamma hémmu. ¹⁸Ni hatac sasala imi Kristoac ic héjgeja wéndara imuac hažéc wamma keŋha wanžu. ¹⁹Ieneŋ imi tetecgiaiguc kisikiyoŋ mihicjimu. Ionac anutu imi tomeŋgina. Gamuginanéŋ zungarij

^c 3:5 Yuda ic ieneŋ nalé imuaru naŋhécgina séwi hericheric haka imi waŋ énécmigic.

ésécnec hai hoturu wamma baecac iwawai niјac niјanžu. ²⁰ Waјu neјaj imi kurumej ama miјina wamma kecni qacnina ou kurumeriguc ooyawac hezac. Imuarunec mia aŋgén titi miјina Miј Kewunina Yesu Kristo hamac zéma mambéc kecanžiј. ²¹ Inéj iwawai mocžoј énézéyu niјtoho mimuac séc kuc buja hemizac. Kuha imuhucyanéj séwinina maqequeya imi melej nénécmiyu ejeya séwiya edamuyaguc ésécnec wambij.

4 ¹ Imuac nuac niјkumu, dacmuna sorochécna, nuac ségiségi zéma ic kewuac soroc, ini imuhucyanec Miј Kewuninawac qeriaiguc namma kecmu.

Memeseli ac.

² Ni Yuodia zéma Sintike embac éréhéc imi Miј Kewuninawac qeriaiguc ewa momac wamma kecmaoc niјac zénajngé érécmizua. ³ Waјu ai momacna^d solaja guac welec génzua. Embac tosara buja suruc hiabiawac niguc momacnec seliseli wamma ai megic imi zéma Klemento zéma nuac ai momac hécna méra énécmima, qacgina imi kekecac kwiiguc hedacžac. ⁴ Miј Kewuninawac qeriaiguc nalé séc ségiségi waјgic. Ménjuc énézéwa ségiségi wammu. ⁵ Onac ewa bénzéngina imi ic embac énézégit nindacmu. Miј Kewuninanéj hosucgé nénécmizac. ⁶ Iwawai méјac méј ménda niјyéwrimu, néј ai hénia héniaiguc zéwelec zéma zéquesiqesi ginanéj ewa hia ac ézéma Anutu ézému. ⁷ Imuhuc waјgic bec Anutuac luae nininginawac séha ogicogicya imuhucyanéj Kristo Yesuac qeriaiguc onac ewa qerigina zéma niningga galenjé énécmimac.

⁸ Dacmuna hécna metecgéma zéwa, iwawai héla, iwawai téreya, iwawai dindiјa, iwawai solaja, iwawai siј niјmimiawac séc, iwawai zézé sorocyaguc, iwawai méra énécmimiawac séc me iwawai mepé qepésiyaguc, imuhucyawac wamma kecmu. ⁹ Ini nuac murunec niјarenjégic me megic me héjgic imuac wamma kecmu. Imuhuc waјgic luaeac Anutunéj iniguc momacnec kecmac.

Filipo héniorij ewa hia ac ézéyec.

¹⁰ Ini nuac nimma kecgic imuac žarijanéj hutuzac imuac ni Miј Kewuninawac qeriaiguc ségiségi kunej yanda wanžua. Becnec ini niјnénjegic, néj imuac naléya ménda hayu osigic. ¹¹ Ni iwawai méј niјac wamma imuhuc ménda zézua. Ni kekecac hénia kuamuma haka hénia héniaiguc hia zéma nimmajac séc wanžua. ¹² Ni imi maqequeya iguc hia kecmajac séc, waјu iwawaina saméj bipiyaguc hia kecmajac séc.

^d 4:3 Girik aciguc; boј žura momacnec huama kekera.

Imuac haka hénia héniaiguc nimba sécgé néjanżac. Yaka niŋ humu humuiguc me iwawaina saméŋ bipiyaguc me maqeqena iguc dimuhuc kecba hiarumac imuac hénia imi ninjtegicdaczua. ¹³Meseli néjanżac iwac qeriaiguc ni iwawai moczoŋ hia wandacmaŋac séc. ¹⁴Waŋu ini nuac qenžen manženjiguc momacnec toroqezu imuac nimba sécgézac.

¹⁵Filipi ic zéwa niŋgic, becnec buŋa suruc hiabiawac ai imuac nalé hénihéniaiguc ni Makedonia baec waima kembá méjnénj méŋ méra ménda néjec, néŋ ini sac méra néjgic imi ini ninžu. ¹⁶Waŋu Tesalonika ama areŋa yandaiguc keri nalé imuaru acguc ini hatac éréhécnénj méŋ méra néjgic. ¹⁷Ni sese méŋ niŋac ménda welec énécmizua, néŋ mériaŋinaguc wammu niŋac onac muru haka hiabiawac hélanénj saima hemac niŋac imuhuc zézua. ¹⁸Nuac muru imi iwawai moczoŋ sasala henéndaczac. Epafiroditó mériäiguc iwawai néjgic imi mewa sécgénénzac. Imi mia hofac oo ésécne héméja hiabia waŋu Anutunénj memacac séc waŋu ségiségi mihicji mizac. ¹⁹Nuac Anutunanénj Kristo Yesuac qeriaiguc, edamuyawac qeriaiguc, eŋeŋa hofí yanda kuaya qeqeya igucnec sécgina tiénécmimac. ²⁰Anutu Majgocnina iwac muru nalé tetečgia qahac mepé qepési hemimac. Hélacnec!

Ac tetečgia zéma mozoc ac.

²¹Ic embac téreyá Kristoac qeriaiguc kecanžu ionac yaižézé ac énézemu. Dacmuna tosara niguc kecžu imi eneŋ onac yaižézé ac énézézu. ²²Ic embac téreyá moczoŋ onac yaižézé ac énézézu. Waŋu ionac sucginaiguc Kaisawac amaignac areŋhéra ionac murunec tosaranénj imuhucnec yaižézé acgina zézu imi meyacma zéwa ninžu. ²³Miŋ Kewunina Yesu Kristoac ewa hianénj onac ewa qeriginaiguc hemac.